

Motion till riksdagen 2010/11:Ju416

av **Ulrika Carlsson i Skövde och Anders Flanking**
(C)

Insatser mot barnsexturism – svenskars sexualbrott mot barn begångna utomlands

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att arbetet mot barnsexturism fortsättningsvis prioriteras hos Rikskriminalpolisen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förenklade möjligheter att anmäla misstanke om barnsexturism införs vid samtliga svenska beskickningar med stationerad polissambandsman.

Motivering

Barns kroppar köps och säljs i sexuella syften på en global marknad. Efterfrågan är förutsättningen för denna handels existens. Offren förs antingen till sexköparna (trafficking) eller tillhandahålls på plats dit sexköparna åker (barnsexturism). Det uppskattas att tre miljoner barn årligen utnyttjas i samband med barnsexturism¹. En försiktig uppskattning gör gällande att svenskar årligen gör 3 000–4 000 köp av sexuella tjänster från minderåriga utomlands².

¹ Franske turismministern Léon Bertrand i ett uttalande från 2005.

² Forskarna Christian Diesen och Eva L Diesen har gått igenom samtliga polisanmälningar under 2004–2007. Under den aktuella perioden anmäldes ca 45 000 sexualbrott, varav 15 000 hänförde sig till sexualbrott mot barn under 15 år. Cirka 1 procent av anmälningarna rörde sexualbrott begångna utomlands. Av de 322 anmälningar om sexualbrott utomlands (brotten i 6 kap. BrB och människohandel för sexuella ändamål samt barnpornografibrott)

Fel! Okänt namn på

Trots dessa hissnande siffror konstaterar professorn i processrätt vid Stockholms universitet Christian Diesen och forskaramanusens Eva Diesen i en forskningsrapport 2008 att det i praktiken är risk- och straffritt att resa utomlands och begå sexuella övergrepp mot barn. Åtalsfrekvensen är 3 % vad gäller sexualbrott mot barn begångna utomlands. De aktuella fallen denna siffra baseras på rörde i utredningen brott som begåtts i de nordiska grannländerna, där både offer och förövare fanns i Sverige under utredningen, och alltså inte typfallen av barnsexturism. Förövaren reser vanligtvis dit varan tillhandahålls billigt och riskfritt.

Ett steg i rätt riktning är emellertid att Rikskriminalpolisen sedan januari 2009 med tillfälliga medel har givits möjlighet att utöka antalet tjänster från en till fyra för att kunna förstärka arbetet mot barnsexturism. Utökningen möjliggjordes tack vare regeringens särskilda satsning mot människohandel och tjänsterna finansieras av bidrag från Operativa rådet. Den temporära utökningen av antalet tjänster har inneburit en reell möjlighet att verkställa ett konstruktivt brottsförebyggande arbete mot barnsexturism. Då finansieringen är tidsbegränsad bör det utredas hur det kan ske en långsiktig, permanent finansiering av dessa fyra tjänster, vilket är en förutsättning för att uppnå resultat mot brottsligheten.

Trots att Sverige var det första landet i världen att införa en extraterritoriell lagstiftning som möjliggör att lagföra svenskar för bl a sexualbrott mot barn begångna utomlands, finns som sagt ytterst få fällande domar i Sverige. Huvudregeln är visserligen att brott skall beivras där de har begåtts men i förhållande till andra brottsområden är skillnaden markant. En anledning till detta är att brottsområdet som sådant inte har prioriterats och fortsättningsvis inte heller är ett prioriterat brottsområde. En annan anledning som underströks i ovan nämnd forskningsrapport är att anmälningar av detta slag har lagts ner per automatik för att de har ansetts för svåra att utreda. Många gånger har inte ens den misstänkte hörts eller ens nåtts av informationen att han eller hon varit misstänkt, vilket bidragit ytterligare till den gängse uppfattningen om att det är riskfritt att utnyttja barn sexuellt utomlands. Det framkommer emellertid också i forskningsrapporten att anmälningsbenägenheten är näst intill obefintlig vad gäller barnsexturism.

Vad den totala avsaknaden av anmälningar från enskilda individer t.ex. medresenärer beror på, är okänt. En förklaring kan vara att de inte har kännedom om att det är olagligt, att det går att anmäla på plats och än mindre att det går att anmäla i Sverige. ... En annan teori kan också vara att man inte litar på lokal polis, inte känner till de olika anmälningskanalerna och att det känns lönlöst att anmäla i Sverige för att anmälan inte kommer att leda någonstans, i synnerhet om det rör sig om okända offer och förövare.

som analyserats kan konstateras att det förekommer fyra fall av kommersiell sexuell exploatering av barn. Av dessa fyra fall rör två fall anmälan om barnsexturism, enligt tidigare given definition.

Fel! Okänt namn på

Av denna anledning bör anmälmöjligheterna utökas och underlättas men också bättre kommuniceras. I Thailand har en anmälningshotline, för att kunna ta emot tips av denna typ från regionen, inrättats som ett resultat av ett samarbete mellan svensk polis, den svenska sambandsmannen på plats och ambassaden. Dyliga hotlines bör inrättas i fler länder där svensk barnsexturism är vanligt förekommande. Information om dessa anmälningskanaler bör också kommuniceras till allmänheten på bred front.

Så sent som förra året fick Sverige kritik från FN:s barnrättskommitté för att göra för lite mot barnsexturism. FN:s barnrättskommitté underströk att Sverige måste *”increase its efforts to prevent and combat the worrying phenomenon of child sex tourism ...”*. Ovan förslag är två konkreta åtgärder som brådskar.

Avslutningsvis bör vi återigen påminnas om regeringens målsättning att *”inga barn i andra länder skall utsättas för sexuell exploatering av personer från Sverige”* (Handlingsplanen mot sexuell exploatering av barn, sidan 4, under rubriken Regeringens mål och handlingsplanens syfte).

Stockholm den 26 oktober 2010

Ulrika Carlsson i Skövde (C)

Anders Flanking (C)